

FINDUR PU-OHENNE

Päiväys: 6.8.2014

Edellinen päiväys: 15.11.2013

KOHTA 1. AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1 Tuotetunniste****1.1.1 Kauppanimi**
FINDUR PU-OHENNE**1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella****1.2.1 Käyttötarkoitus**

Liuotin.

1.2.2 Toimialakoodi

C 203 Maalien, lakan, painovärien yms. valmistus

1.2.3 Käyttötarkoituskoodi

48 Liuottimet

1.2.4 Kemikaalia voidaan käyttää yleiseen kulutukseen ☒**1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot****1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**

Findur HT Oy

Postiosoite

Teollisuustie 5

Postinumero ja -toimipaikka

33960 Pirkkala

Puhelin

+358 10 2310 950

Telefax

+358 10 2310 955

Y-tunnus

0808509-6

Sähköposti

findur@findur.fi

1.4 Hätäpuhelinnumero**1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

112, yleinen hätänumero.

(09) 471977 tai (09) 4711 (keskus), Myrkytystietokeskus/HUS.

KOHTA 2. VAARAN YKSILÖINTI

Tuote on luokiteltu ja merkitty vaaralliseksi asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti.

2.1 Aineen tai seoksen luokitus**1272/2008 (CLP)**

Flam. Liq. 3, H226

Acute Tox. 4, H312+H332

Skin Irrit. 2, H315

STOT SE 3, H336

67/548/EEC - 1999/45/EC

Xn; R10-20/21-38

2.2 Merkinnät

Ksyleeni (isomeerien seos)

n-butyyliasetaatti

1272/2008 (CLP)

GHS07 - GHS02

Huomiosana

Varoitus**Vaaralausekkeet**

H226

Syttyvä neste ja höyry.

H312+H332

Haitallista joutuessaan iholle tai hengitettynä.

H315

Ärsyttää ihoa.

H336

Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

Turvausekkeit

P210

Suojaa lämmöltä/kipinöiltä/avotulelta/kuumilta pinnoilta. - Tupakointi kielletty.

P241

Käytä räjähdysturvallisia sähkö/ilmanvaihto/valaisinlaitteita.

P280

Käytä suojakäsineitä/suojavaatetusta.

FINDUR PU-OHENNE

Päiväys: 6.8.2014

Edellinen päiväys: 15.11.2013

- P302+P352 JOS KEMIKAALIA JOUTUU IHOILLE: Pese runsaalla vedellä ja saippualla.
P304+P340 JOS KEMIKAALIA ON HENGITETTY: Siirrä henkilö raittiiseen ilmaan ja pidä lepoasennossa, jossa on helppo hengittää.
P403+P235 Varastoi paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto. Säilytä viileässä.
P501 Hävitä sisältö/pakkaus paikallisten määräysten mukaisesti.

2.3**Muut vaarat****PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset**

- **PBT:** Ei voida käyttää.
- **vPvB:** Ei voida käyttää.

KOHTA 3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.2****Seokset****Vaaraa aiheuttavat aineosat**

CAS/EY-numero ja rek.nro	EINECS	Aineosan nimi	Pitoisuus	Luokitus
1330-20-7	215-535-7	Ksyleeni (isomeerien seos)	60 - 80 %	R10;Xn; R20/21;Xi; R38; Flam. Liq. 3, H226; Acute Tox. 4, H332; Acute Tox. 4, H312; Skin Irrit. 2, H315
123-86-4	204-658-1	n-butyyliasetaatti	20 - 40 %	R10; R66; R67; Flam. Liq. 3, H226; STOT SE 3, H336

3.3**Muut tiedot**

Tässä kohdassa mainittujen R- ja H-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.

KOHTA 4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1****Ensiaputoimenpiteiden kuvaus**

Tuotteen likaamat/kastelemat vaatteet riisuttava välittömästi.

4.1.2**Hengitys**

Höyryjä/sumuja hengittänyt saatettava raittiiseen ilmaan. Kuljetus lääkäriin, mikäli esiintyy hengitysvaikeuksia.

4.1.3**Iho**

Tuote pyyhitään iholta. Iho pestään huolellisesti käyttäen runsaasti vettä ja saippuaa. Mentävä lääkäriin, mikäli ärsytys iholta jatkuu.

4.1.4**Roiskeet silmiin**

Silmät huuhdellaan varovasti ja huolellisesti vedellä. Mentävä silmälääkäriin, mikäli ärsytys jatkuu.

4.1.5**Nieleminen**

Tuotetta niellyt saatettava lääkärin hoitoon. Henkilöä ei saa oksennuttaa.

4.2**Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet**

Ks. kohta 11.

4.3**Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet**

Ei tietoja käytettävissä.

KOHTA 5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET**5.1****Sammutusaineet****5.1.1****Sopivat sammutusaineet**

CO₂, vaahto, sammutusjauhe.

5.1.2**Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä**

Ei saa suihkuttaa vettä suoraan säiliöön ylikiehumisvaaran vuoksi.

FINDUR PU-OHENNE

Päiväys: 6.8.2014

Edellinen päiväys: 15.11.2013

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Syttyvä neste ja höyry.

Tulipalossa voi kehittyä hiilimonoksidia, ja/tai hiilidioksidia.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Erityiset suojaimet tulipaloa varten

Eristävä hengityksensuojain (paineilmatoiminen tai vastaava).

5.4 Muita ohjeita

Jäähdytä tulelle alttiita pintoja ja suojaa henkilökuntaa vesisuihkuin. Tuote on syttyvää. Höyryt ovat värittömiä, ilmaa raskaampia ja leviävät pitkin maan pintaa. Saattaa muodostaa ilman kanssa syttyvän/räjähtävän seoksen varsinkin tyhjiissä puhdistamattomissa astioissa. Kuumentuminen aiheuttaa paineen nousun ja siitä johtuvan säiliön/astian rikkoutumisvaaran ja aineen äkillisen syttymis- ja räjähdysvaaran.

KOHTA 6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ**6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa**

Katso kohta 8.

Eliminoitava sytytyslähde. Järjestettävä riittävä ilmanvaihto/tuuletus. Asiattomat pidettävä poissa vaara-alueelta.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Estettävä tuotteen joutuminen viemäriin, maahan tai pinta- ja pohjavesiin. Tukitaan vuoto, mikäli se on vaaratta tehtävissä.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Tuote kootaan inerttiin imukykyiseen aineeseen esim. vermikuliittiin ja sopiviin suljettaviin astioihin.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Ks. kohdat 8 ja 13.

KOHTA 7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI**7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet**

Työpaikalla huolehdittava riittävästä ilmanvaihdesta. Yleisilmanvaihto riittänee, mikäli tuotetta käsitellään suljetussa laitteistossa. Paikallisilmanvaihto, mikäli mahdollista, että höyryt voivat karata työpaikan ilmaan. Käytettävä räjähdysuojattuja sähkölaitteita. Laboratorionäytteitä käsitellään ns. vetokaapissa. Eristettävä sytytyslähdeistä. Tupakointi kielletty. Estettävä staattisen sähkö aiheuttama kipinäointi suorittamalla asianmukainen maadoitus ja käyttämällä sellaisia metalliesineitä jotka eivät kipinöi, esim. messinki. Käsittele astioita varovasti. Avaa astiat hitaasti, jotta mahdollinen paine vapautuu kontrolloidusti. Ei saa nauttia. Varottava tuotteen joutumista iholle ja silmiin. Varottava höyryn hengittämistä.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Astiat säilytetään kuivina ja tiiviisti suljettuina viileässä, hyvin ilmastoidussa tilassa. Suojataan yli 50 °C lämpötiloilta, kipinöiltä, avotulelta sekä lapsilta.

7.3 Erityinen loppukäyttö

Tuotetta käytetään ohenteena maalattaessa Findur-maalituotteilla. Tuotteen tarkemmat käyttöohjeet valmistajalta tai purkkien tai pakkausten etiketeistä.

KOHTA 8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET**8.1 Valvontaa koskevat muuttujat****8.1.1 HTP-arvot**

1330-20-7	Ksyleeni (isomeerien seos)	50 ppm (8 h)	100 ppm (15 min)
		220 mg/m ³ (8 h)	440 mg/m ³ (15 min)
123-86-4	n-butyyliasetaatti	iho. HTP2012..	
		150 ppm (8 h)	200 ppm (15 min)
		720 mg/m ³ (8 h)	960 mg/m ³ (15 min)
		HTP2012.	

FINDUR PU-OHENNE

Päiväys: 6.8.2014

Edellinen päiväys: 15.11.2013

- 8.1.2 Muut raja-arvot**
Ksyleeni, biologinen raja-arvo (HTP2012): Virtsan metyylihippuurihappopitoisuus 5,0 umol/l, työvuoron päätyttyä.
- 8.1.3 Muissa maissa annettuja raja-arvoja**
MAK-arvo (TRGS 900, Saksa)
Ksyleeni, (kaikki isomeerit): 100 ppm= 440 mg/ m³ (H, 8 h)
Huom. H: Imeytyy ihon läpi.
(MAK= Maximale Arbeitsplatzkonzentration; EBW=Expositionsbeurteilungswert(arvioitu altistumisen arvo).
- 8.1.4 DNEL**
Ei tietoja käytettävissä.
- 8.1.5 PNEC**
Ei tietoja käytettävissä.
- 8.2 Altistumisen ehkäiseminen**
- 8.2.1 Tekniset torjuntatoimenpiteet**
Henkilöiden, joilla esiintyy hengitysteiden yliherkkyyttä (astmaa, kroonista keuhkoputkentulehdusta sairastavat), tulisi välttää työskentelyä tämänkaltaisten tuotteiden parissa. Järjestettävä käsittelytilojen riittävä ilmastointi (kohdepoisto). Vältettävä ihokosketusta sekä tuotteen joutumista silmiin. Erillään elintarvikkeista ja nautintoaineista. Tuotteen likaamat/kastelemaat vaatteet riisuttava välittömästi. Kädet pestävä tauolle mentäessä ja työpäivän päätyttyä. Työvaatteet säilytettävä erillään.
- 8.2.2 Henkilökohtaiset suojatoimenpiteet**
- 8.2.2.1 Hengityksensuojaus**
Ilmanvaihdon ollessa puutteellinen sekä ruiskutustyön yhteydessä käytettävä tarkoituksenmukaista hengityksensuojainta. Suosittelemme raitisilmanaamaria tai lyhytaikaiseen käyttöön hengityksensuojainta yhdistelmäsuodattimella A2-P2.
- 8.2.2.2 Käsiensuojaus**
PVA-/tai Vitonsuojakäsineet. Käsinemateriaali soveltuu vain lyhytaikaiseen käyttöön. Tuotteen likaamat suojakäsineet vaihdettava välittömästi ja hävitettävä asianmukaisesti.
- 8.2.2.3 Silmien tai kasvojen suojaus**
Suojalasit/kasvonsuojain. Työskentelytilan läheisyydessä tulisi olla silmienhuuhtelupullo.
- 8.2.2.4 Ihonsuojaus**
Suojahaalarit, tarvittaessa varrelliset suojajalkineet ja hattu. Työskentelytilan läheisyydessä tulisi olla turvasuihku. Työn jälkeen peseydytään huolellisesti. Likaantuneille vaatteille suositellaan kemiallista pesua ja kengät puhdistetaan ennen seuraavaa käyttöä.
- 8.2.2.5 Termiset vaarat**
Ei tietoja käytettävissä.
- 8.2.3 Ympäristöaltistumisen torjuminen**
Ei tietoja käytettävissä.

KOHTA 9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

- 9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot**
- 9.1.1 Olomuoto**
Kirkas neste.
- 9.1.2 Haju**
Liuottimen haju.
- 9.1.3 Hajukynnys**
Ei tietoja käytettävissä.
- 9.1.4 pH**
Ei tietoja käytettävissä.
- 9.1.5 Sulamis- tai jäätymispiste**
Ksyleeni: < -35 °C. Butyyliasetaatti: -76 °C.
- 9.1.6 Kiehumispiste ja kiehumisalue**
Noin. 124 - 145 °C
- 9.1.7 Leimahduspiste**
Noin 23 - 30 °C (umpikuppi)
- 9.1.8 Haihtumisnopeus**
Ei tietoja käytettävissä.
- 9.1.9 Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)**
Ei tietoja käytettävissä.

FINDUR PU-OHENNE

Päiväys: 6.8.2014

Edellinen päiväys: 15.11.2013

9.1.10	Räjähdysominaisuudet	
9.1.10.1	Alempi räjähdyssraja	Ksyleeni: 1,0 til-%. Butyyliasetaatti: 3,0 til-%.
9.1.10.2	Ylempi räjähdyssraja	Ksyleeni: 7,0 til-%. Butyyliasetaatti: 10,4 til-%.
9.1.11	Höyrynpaine	Ksyleeni: Noin 7 hPa. Butyyliasetaatti: 13 hPa (20 °C).
9.1.12	Höyryntiheys	3,83 (ilma = 1)
9.1.13	Suhteellinen tiheys	0,88 kg/cm ³ (15 °C).
9.1.14	Liukoisuus (liukoisuudet)	
9.1.14.1	Vesiliukoisuus	Ksyleeni: Noin 140 - 200 mg/l. Butyyliasetaatti: Noin 7 g/l (20 °C).
9.1.14.2	Rasvaliukoisuus (liuotin-öljy, yksilöitävä)	Ei tietoja käytettävissä.
9.1.15	Jakautumiskerroin: n-oktanoli/vesi	Ei tietoja käytettävissä.
9.1.16	Itsesyttymislämpötila	Ksyleeni: 460 - 550 °C. Butyyliasetaatti: Noin 370 °C.
9.1.17	Hajoamislämpötila	Ei tietoja käytettävissä.
9.1.18	Viskositeetti	0,7 mm ² /s (20 °C)
9.1.19	Räjähtävyys	Ei tietoja käytettävissä.
9.1.20	Hapettavuus	Ei tietoja käytettävissä.
9.2	Muut tiedot	
	Ei tietoja käytettävissä.	

KOHTA 10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1	Reaktiivisuus	Ei tietoja käytettävissä.
10.2	Kemiallinen stabiilisuus	Ei tietoja käytettävissä.
10.3	Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus	Ei tietoja käytettävissä.
10.4	Vältettävät olosuhteet	Vältettävä lämpöä, kipinöitä, avotulta ja muita sytytysläheteitä sekä hapettavia olosuhteita. Suojataan suoralta auringonvalolta.
10.5	Yhteensopimattomat materiaalit	Vältettävä vahvoja happoja, voimakkaita hapettimia, halogeeneja sekä sulaa rikkiä.
10.6	Vaaralliset hajoamistuotteet	Asiallisesti käsiteltäessä ja varastoitaessa ei muodostu vaarallisia hajoamistuotteita.

KOHTA 11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1	Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista	Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin Ärsyttää ihoa. Saattaa imeytyä ihon läpi. Höyryt saattavat ärsyttää silmiä ja hengitysteitä ja aiheuttaa päänsärkyä, huimausta, muita keskushermostovaikutuksia, tajuttomuuden, hengenvaaran. Pitkäaikainen tai toistuva ihokosketus saattaa kuivattaa ihoa ja aiheuttaa epämukavuutta ja ihotulehduksen. Tuotetta saattaa aspiroitua keuhkoihin nauttimisen tai oksentamisen aikana ja aiheuttaa keuhkokuumeen tai keuhkoödeeman. Maksa- ja munuaisvauriot sekä keskushermostovaikutukset ovat mahdollisia.
11.1.1	Välitön myrkyllisyys	Haitallista joutuessaan iholle tai hengitettynä. LD50 (suun kautta rotta): > 4 700 mg/kg. LD50(ihon kautta kaniini) 14100 mg/kg. LC50(hengitysteitse rotta) 5 000 - 8 500 ml/m ³ /4h.
11.1.2	Ärsyttävyys ja syövyttävyys	

FINDUR PU-OHENNE

Päiväys: 6.8.2014

Edellinen päiväys: 15.11.2013

Ärsyttää ihoa.

IHOKOSKETUS: Erittäin lievä ärsytys (kaniini, 4 h; (puolitettu testi)).

11.1.3 Herkistyminen

Ei tietoja käytettävissä.

11.1.4 Syöpää aiheuttavat, perimää vaurioittavat tai lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset

Ei tietoja käytettävissä.

11.1.5 Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen

Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

11.1.6 Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen

Ei tietoja käytettävissä.

11.1.7 Aspiraatiovaara

Tuotetta ei ole luokiteltu aspiraatiovaaralliseksi.

11.1.8 Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

n-Butyyliasetaatti hydrolysoituu elimistössä nopeasti n-butanoliksi ja etikkahapoksi eläinkokeiden perusteella.

YLEISTÄ: Aromaattiset hiilivedyt - kuten ksyleeni - ärsyttävät ihoa ja limakalvoja ja vaikuttavat korkeina pitoisuuksina hengitettynä huumaavasti.

KOHTA 12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE**12.1 Myrkyllisyys****12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**

Tuotetta ei ole luokiteltu ympäristölle vaaralliseksi.

LC50 /96h > 184 mg/l, kala, island silverside (n-Butyyliasetaatti).

EC50/24h = 205 mg/l, Daphnia (n-Butyyliasetaatti).

EC50/72h = 674 mg/l, levät.

12.1.2 Myrkyllisyys muille eliöille

Ei tietoja käytettävissä.

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus**12.2.1 Biologinen hajoavuus**

Tuote on luontaisesti biologisesti hajoava aerobisissa olosuhteissa. Tuote on biologisesti hajoava anaerobisissa olosuhteissa.

12.2.2 Kemiallinen hajoavuus

Ei tietoja käytettävissä.

12.3 Biokertyvyys

Tuotteen kertyvyys eliöihin on kohtalainen.

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Tuote on haihtuvaa ja päästessään veteen kelluu veden pinnalla. Absorboituu heikosti maahan tai sedimenttiin.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Ei tietoja käytettävissä.

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Ei tietoja käytettävissä.

KOHTA 13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT**13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät**

Toimitetaan vaarallisen jätteen käsittelylaitokseen tai muuhun kunnan jätehuoltoviranomaisen osoittamaan paikkaan, mikäli hyödyntäminen ei ole mahdollista.

13.2 Jätteet jäännöksistä/käyttämättömistä tuotteista

Ks. kohta 13.2.

KOHTA 14. KULJETUSTIEDOT

FINDUR PU-OHENNE

Päiväys: 6.8.2014

Edellinen päiväys: 15.11.2013

14.1	YK-numero	YK 1263
14.2	Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi	Maalien kaltaiset aineet
14.3	Kuljetuksen vaaraluokka	3
14.4	Pakkausryhmä	III
14.5	Ympäristövaarat	
	Merikuljetus	
	Merta saastuttava aine: Ei.	
14.6	Erityiset varotoimet käyttäjälle	
	Maakuljetukset	
	Vaaran tunnusnumero: 30.	
	Merikuljetukset	
	EmS: 3-07.	
14.7	Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti	
	Ei tietoja käytettävissä.	

KOHTA 15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1	Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö
	Voimassa oleva lainsäädäntö.
	Kaikki tuotteen sisältämät aineosat on mainittu EINECS-luettelossa.
15.2	Kemikaaliturvallisuusarviointi
	Ei tietoja käytettävissä.

KOHTA 16. MUUT TIEDOT

16.1	Muutokset edelliseen versioon
	Uuden lainsäädännön mukainen käyttöturvallisuustiedote. Muutoksia lähes kaikissa kohdissa.
16.2	Lyhenteiden selitykset
	Ei tietoja käytettävissä.
16.3	Tietolähteet
	1) Aikaisempi käyttöturvallisuustiedote. 2) Valmistajan toimittamat raaka-ainetiedot. 3) Aineosien käyttöturvallisuustiedotteet.
	4) Tiedotteen uusimishetkellä voimassa oleva vaarallisia kemikaaleja koskeva lainsäädäntö.
16.4	Käytetty menetelmä luokituksen arvioinnissa
	Asetus (EY) N:o 1272/2008.
16.5	Luettelo R-lausekkeista, vaaralausekkeista, S-lausekkeista ja/tai turvalausekkeista
	R10 Syttyvää.
	R20/21 Terveydelle haitallista hengitettynä ja joutuessaan iholle.
	R38 Ärsyttää ihoa.
	R66 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
	R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
	H226 Syttyvä neste ja höyry.
	H312 Haitallista joutuessaan iholle.
	H312+H332 Haitallista joutuessaan iholle tai hengitettynä.
	H315 Ärsyttää ihoa.
	H332 Haitallista hengitettynä.
	H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
16.6	Työntekijöiden koulutus
	Ei tietoja käytettävissä.
16.7	Käyttörajoitukset
	Ei tietoja käytettävissä.

FINDUR PU-OHENNE

Päiväys: 6.8.2014

Edellinen päiväys: 15.11.2013

16.8

Lisätiedot

Ei tietoja käytettävissä.